

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO ZMIANY CZĘŚCI MIEJSCOWEGO PLANU
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO OBEJMUJĄCEGO FRAGMENT TERENU
MIASTA KOŃSKIE W GRANICACH ULIC: POŁUDNIOWEJ, JANAPONUREGO PIWNIKA,
ROBOTNICZEJ, MJR HUBALA, 16 STYCZNIA I ZAMKOWEJ

**WYMAGANA W POSTĘPOWANIU STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA
ŚRODOWISKO**

Opracowanie:
mgr inż. Mirosław Śmietanka
mgr inż. Tomasz Blum

SPIS TREŚCI:

1.	Zawartość, główne cele i powiązania z innymi dokumentami.
2.	Metody analizy skutków realizacji postanowień zmiany planu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.
3.	Analiza i ocena istniejącego stanu środowiska przyrodniczego.
4.	Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody
5.	Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu.
6.	Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko.
7.	Wpływ dotychczasowego sposobu zagospodarowania na stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji ustaleń zmiany planu.
8.	Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.
9.	Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie.
10.	Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.
11.	Analiza ustaleń planu w odniesieniu do istniejących opracowań planistycznych planistycznymi oraz poczynionych uzgodnień w zakresie ochrony środowiska.
12.	Streszczenie w języku niespecjalistycznym.

1. Zawartość, główne cele i powiązania z innymi dokumentami.

Zmiana planu dotyczy terenów zurbanizowanych, zabudowanych na terenie miasta Końskie przy ulicy Polnej. Zmiana polega na dostosowaniu wskaźników kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu do obecnych oczekiwań.

Zmianę Planu sporządzono na podstawie obowiązujących przepisów prawnych, opracowania ekofizjograficznego, analizy materiałów planistycznych w tym opracowań, analiz, prognoz sporządzonych na potrzeby projektu zmiany planu a także opracowań, koncepcji, projektów planów i programów dotyczących obszaru objętego planem opracowanych na szczeblu wojewódzkim i krajowym. Uwzględniono założenia ochrony środowiska i materiały archiwalne

dotyczące środowiska przyrodniczego na tym terenie. Rozpoznanie aktualnego stanu środowiska i jego zagrożeń wynikających z realizacji zmiany Planu uzupełniono na podstawie wizji terenowej.

Informacje zawarte w opracowaniu pozyskano od Urzędu Miejskiego w Końskich, Starostwa Powiatowego w Końskich, Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach, Świętokrzyskiego Biura Geodezji i Terenów Rolnych, Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, Zarządu Dróg Powiatowych.

Przy sporządzaniu przedmiotowego opracowania wykorzystano metodę oceny skutków wpływu ustaleń planu na środowisko przyrodnicze, składającą się z dwóch etapów:

- diagnozy środowiska przyrodniczego,
- wpływu ustaleń planu na środowisko przyrodnicze, traktowanie środowiska jako systemu.

Diagnoza, na którą składają się:

- dotychczasowe przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu;
- stan ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony,
- stan środowiska,
- wielkość i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska,
- stan przyrody i krajobrazu kulturowego;
- stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;
- warunki i jakość życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia;
- zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia;
- stan prawny gruntów;
- występowanie obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych;
- występowanie obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych;
- występowanie udokumentowanych złóż kopalin oraz zasobów wód podziemnych;
- występowania terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych;
- powiązania komunikacyjne i infrastrukturalne;
- obszary problemowe;
- stan systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami;
- zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych.

Ustalenia planu, które zawierają:

- przeznaczenie terenów oraz linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania;
- zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego;
- zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego;
- zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;
- wymagania wynikające z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych;
- parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu, w tym linie zabudowy, gabaryty obiektów i wskaźniki intensywności zabudowy;
- granice i sposoby zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, ustalonych na podstawie odrębnych przepisów, w tym terenów górniczych, a także narażonych na niebezpieczeństwo powodzi oraz zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych
- szczegółowe zasady i warunki scalania i podziału nieruchomości objętych planem miejscowym;
- szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy;
- zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej;
- sposób i termin tymczasowego zagospodarowania, urządzania i użytkowania terenów.

Celem jest:

zachowanie ładu przestrzennego - takiego ukształtowanie przestrzeni, które tworzy harmonijną całość oraz uwzględnia uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno-gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno estetyczne.

zrównoważony rozwój – rozwój społeczno gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno współczesnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń.

ochrona środowiska – podjęcie lub zaniechanie działań, umożliwiających zachowanie lub przywracanie równowagi przyrodniczej; ochrona ta polega w szczególności na:

- racjonalnym kształtowaniu środowiska i gospodarowaniu zasobami środowiska zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju,
- przeciwdziałaniu zanieczyszczeniom,

- przywracaniu elementów przyrodniczych do stanu właściwego.

ograniczenie oddziaływania na środowisko - oddziaływanie na ogół elementów przyrodniczych, w tym także przekształconych w wyniku działalności człowieka, a w szczególności powierzchnię ziemi, kopaliny, wody, powietrze, krajobraz, klimat oraz pozostałe elementy różnorodności biologicznej, a także wzajemne oddziaływania pomiędzy tymi elementami. Rozumie się przez to również oddziaływanie na zdrowie ludzi.

2. Metody analizy skutków realizacji postanowień zmiany planu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.

Instrumentem badania jakości środowiska jest monitoring przeprowadzany na podstawie obowiązujących aktów prawnych.

Analiza skutków realizacji postanowień planu powinna objąć w szczególności:

- monitoring postępów w realizacji zadań wynikających z zasad ochrony środowiska ustalonych w planie oraz przepisach szczególnych,
- zasad modernizacji, rozbudowy, budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej,
- zasad zagospodarowania terenu przewidzianego planem zagospodarowania terenu w celu wskazania ewentualnego odstępstw, nieprawidłowości.

Organ opracowujący plan miejscowy jest obowiązany przeprowadzić monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko. Pełna analiza skutków realizacji mpzp powinna uwzględniać:

- fizyczne zmiany krajobrazu wynikające ze zmian zagospodarowania terenu (zmiany struktury użytkowania gruntów, rozwój elementów infrastruktury technicznej, rozwój zabudowy);
- zmiany jakości poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego (powietrza, wód, gleb, klimatu akustycznego, różnorodności biologicznej);
- zmiany w sferze społecznej i gospodarczej obszaru opracowania.

Współpraca z WIOŚ w Kielcach umożliwi wykorzystanie wyników specjalistycznych pomiarów, które mogą być wykorzystywane do dalszych analiz i ocen. Szczególnie pożądane mogą być dane z pomiarów:

- fizyczno-chemicznych wód powierzchniowych i podziemnych, ścieków, gleby;
- wielkości wytwarzanych i składowanych odpadów;

- wielkości zanieczyszczeń powietrza (emisja), spalin i gazów technologicznych (emisja);
- hydrobiologicznych wód powierzchniowych, osadów dennych i osadów czynnych;
- bakteriologicznych wód powierzchniowych, podziemnych, ścieków i osadów;
- hałasu;
- promieniowania elektromagnetycznego w środowisku.

Zalecaną metodą analizy skutków realizacji ustaleń zmiany planu jest kompleksowa analiza porównawcza przeprowadzana w oparciu o dane uzyskane w toku regularnego monitoringu środowiska przyrodniczego. Za najbardziej istotne, uznano monitorowanie następujących zjawisk i procesów:

- a) zmian w strukturze użytkowania gruntów (m.in. powierzchnia terenów otwartych, zieleni i zainwestowanych oraz ich wzajemne proporcje);
- b) procesu tworzenia spójnego systemu terenów przyrodniczych;
- c) procesu rozwoju infrastruktury służącej ochronie środowiska i minimalizowaniu negatywnych skutków postępującej urbanizacji;
- d) zmian jakości poszczególnych komponentów środowiska (m.in. powietrze, wody, gleby, klimat akustyczny);
- e) zmian w gospodarce wodno - ściekowej;
- f) zmian w sferze społecznej i gospodarczej obszaru (poziom zadowolenia mieszkańców, ewentualne konflikty, itp.).

Instrumentem badania jakości środowiska jest państwowy monitoring środowiska przeprowadzany na podstawie obowiązujących aktów prawnych. Zakres i częstotliwość pomiarów wynika z charakteru realizowanych inwestycji. Analizę wykorzystania przestrzeni oraz zmiany stanu faktycznego i prawnego należy dokonać wykorzystując zasoby geodezyjne i kartograficzne, w tym zdjęcia lotnicze uzupełnione informacjami uzyskanymi w terenie, analizą aktów prawnych, decyzji administracyjnych.

Częstotliwość przeprowadzania analizy skutków realizacji postanowień zmiany planu wynikać powinna z konieczności określenia perspektyw dalszego rozwoju, jednak przynajmniej raz w czasie kadencji Rady Miejskiej.

3. Analiza i ocena istniejącego stanu środowiska przyrodniczego.

3.1 Obszary i obiekty objęte ochroną

W obowiązującym prawie ochrona przyrody regulowana jest przepisami ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. W jej rozumieniu ochrona przyrody polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody tj.:

- dziko występujących roślin, zwierząt i grzybów;
- roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową;
- zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia;
- siedlisk przyrodniczych;
- siedlisk roślin, zwierząt i grzybów zagrożonych wyginięciem, rzadkich i chronionych;
- tworów przyrody żywej i nieożywionej oraz kopalnych szczątków roślin i zwierząt;
- krajobrazu;
- zieleni w miastach i na wsiach;
- zadrzewień.

Formy ochrony przyrody na terenie opracowania zmiany planu wyszczególnione w art. 6 ustawy o ochronie przyrody:

- brak

W sąsiedztwie obszaru opracowania występują:

- Obszar Chronionego Krajobrazu Konecko-Łopuszniański,
- Obszar Natura 2000 „Dolina Czarnej”,
- Obszar Natura 2000 „Ostoja Pomorzany”

Stwierdzono występowanie:

Ssaki: Jeż zachodni (*Erinaceus europaeus*); kret (*Talpa europaea*); Łasica łąska (*Mustela nivalis*); Ryjówka aksamitna (*Sorex araneus*); Ryjówka malutka (*Sorex minutus*); Wiewiórka pospolita (*Sciurus vulgaris*).

Ssaki chronione okresową ustawą łowiecką lub nie objęte ochroną gatunkową: Dzik (*Sus scrofa*); Kuna domowa (*Martes foina*); Kuna leśna (*Martes martes*); Lis pospolity (*Vulpes vulpes*); Mysz domowa (*Mus musculus*); Mysz leśna (*Apodemus flavicollis*); Mysz polna (*Apodemus agrarius*); Mysz zaroślowa (*Apodemus sylvaticus*); Sarna (*Capreolus capreolus*); Daniel (*Dama dama*); Szczur wędrowny (*Rattus norvegicus*); Tchórz zwyczajny (*Mustela putorius*); Zając szarak (*Lepus capensis*).

Nietoperze: Gacek brunatny (*Plecotus auritus*); Nocek Natterera (*Myotis nattereri*); Mroczek pozłocisty (*Eptesicus nilssonii*); Mroczek późny (*Eptesicus serotinum*); Podkowiec mały (*Rhinolophus hipposideros*).

Ptaki (ochrona gatunkowa i łowiecka): Bocian biały (*Ciconia ciconia*); Trzmielojad (*Pernis apivorus*); Jastrząb (*Accipiter gentilis*); Krogulec (*Accipiter nisus*); Myszolów (*Buteo buteo*); Kobuz (*Falco subbuteo*); Pustułka (*Falco tinnunculus*); Kuropatwa (*Pedrix pedrix*); Bażant (*Phasianus colchicus*); Przepiórka (*Coturnix coturnix*); Siniak (*Columba oenas*); Grzywacz (*Columba palumbus*); Sierpówka (*Streptopelia decaocto*); Turkawka (*Streptopelia turtur*); Kukułka (*Cuculus canorus*); Puszczyk (*Strix aluco*); Sóweczka (*Glaucidium passerinum*); Jerzyk (*Apus apus*); Krętogłów (*Jynx torquilla*); Dzieciół zielonosiwy (*Picus canus*); Dzieciółek (*Dendrocopos minor*); Skowronek (*Alauda arvensis*); Dymówka (*Hirundo rustica*); Oknówka (*Delichon urbica*); Świergotek drzewny (*Anthus trivialis*); Świergotek łąkowy (*Anthus pratensis*); Pliszka żółta (*Motacilla flava*); Pluszcz (*Cinclus cinclus*); Strzyżyk (*Troglodytes troglodytes*); Pokrzywnica (*Prunella modularis*); Rudzik (*Erithacus rubecula*); Kopciuszek (*Phoenicurus ochruros*); Pleszka (*Phoenicurus phoenicurus*); Pokląskwa (*Saxicola rubetra*); Kłásawka (*Saxicola torquata*); Kos (*Turdus merula*); Kwiczoł (*Turdus pilaris*); Drozd śpiewak (*Turdus philomelos*); Paszkot (*Turdus viscivorus*); Świerszczak (*Locustella naevia*); Strumieniówka (*Locustella fluviatilis*); Łozówka (*Acrocephalus palustris*); Zaganiacz (*Hippolais icterina*); Jarzębatka (*Sylvia nisoria*); Cierniówka (*Sylvia communis*); Piegża (*Sylvia curruca*); Gajówka (*Sylvia borin*); Kapturka (*Sylvia articapilla*); Wróbel (*Passer domesticus*); Mazurek (*Passer montanus*); Zięba (*Fringilla coelebs*); Kulczyk (*Serinus serinus*); Dzwoniec (*Carduelis chloris*); Szczygieł (*Carduelis carduelis*); Czyż (*Carduelis spinus*); Makolągwa (*Carduelis cannabina*); Krzyżodziób świerkowy (*Loxia curvirostra*); Dziwonia (*Carpodacus erythrinus*); Gil (*Pyrrhula pyrrhula*); Grubodziób (*Coccothraustes coccothraustes*); Trznadel (*Emberiza citrinella*); Potrzos (*Emberiza schoeniclus*); Potrzeszcz (*Miliaria calandra*).

Płazy – gatunki chronione: Ropucha szara (*Bufo bufo*); Żaba trawna (*Rana temporaria*).

Gady – gatunki chronione: Padalec zwyczajny (*Anguis fragilis*); Zaskroniec zwyczajny (*Natrix natrix*); Żmija zygzakowata (*Vipera berus*).

3.2 Lasy

Brak kompleksów leśnych.

3.3 Wody powierzchniowe i podziemne

Gmina Końskie położona jest w dorzeczu Wisły.

Obszar opracowania położony jest w zasięgu jednolitych części wód powierzchniowych nr 85. Na obszarze JCWPd 85 warunki krążenia wód są zróżnicowane. Zasilanie wód podziemnych odbywa się w wyniku infiltracji wód opadowych, w granicach poziomu czwartorzędowego oraz na wychodniach poziomów starszych. W części zachodniej granica JCWPd biegnie wzdłuż granicy strukturalnej. Na pozostałym obszarze granice są hydrodynamiczne i biegną po działach wód powierzchniowych/podziemnych. Naturalnymi strefami drenażu wewnątrz JCWPd są rzeki i cieki powierzchniowe z tym, że dla głębiej położonych warstw wodonośnych jest to rzeka Pilica. Funkcję drenażu pełnią także liczne ujęcia wód podziemnych (wzrostki górnicze w odkrywkach, studnie wiercone i kopane oraz źródła). Kierunki krążenia wód podziemnych są często skomplikowane, głównie ze względu na tektonikę plikatywną i dysjunktywną, zróżnicowaną litologię i stopień diagenetyzacji warstw wodonośnych, zatem przepuszczalność i zasobność wodną poziomów. Na ogół jednak wody wszystkich pięter/poziomów wodonośnych odpływają do naturalnych stref drenażu. Oddziaływanie ujęć wód podziemnych i odwadnianie wyrobisk zaburza ten kierunek tylko lokalnie na niewielkich obszarach - wtedy tworzą się lokalne leje depresji. (Karta informacyjna JCWPd nr 85, www.pgi.gov.pl).

Północny obszar gminy Końskie (w tym miasto) wchodzi w obręb lokalnego zbiornika wód podziemnych Nr 411 (dawnego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 411 Zbiornik Końskie). Zbiornik ma charakter szczelinowy i zbudowany jest z piaskowców i mułowców jurajskich (części jurajskiego piętra wodonośnego). Dla potrzeb ochrony zbiornika przed postępującą degradacją, obszar jego zasilania został objęty najwyższą strefą ochrony (czas przesiąkania wód opadowych do zbiornika – poniżej 2 lat), natomiast niewielkie obszary jego zasilania objęte zostały wysoką strefą ochrony (czas przesiąkania lub wpływu wód do zbiornika 2 – 5 lat). Największa możliwość zanieczyszczenia zasobów wód podziemnych występuje w miejscach ich poboru. Strefy ochrony bezpośredniej obejmują teren w promieniu 8-10 m od ujęcia, są one wygrozione w terenie. W ich obszarze zabronione jest użytkowanie gruntów do celów niezwiązanych z eksploatacją ujęcia wody.

Na terenie gminy można wyróżnić dwa piętra wodonośne: jurajskie, czwartorzędowe.

Poziom jurajski ujmowany studniami wierconymi. Jego warstwę wodonośną stanowią dolnojurajskie (liasowe) spękane piaskowce przewarstwione iłowcami oraz żwiry i zlepienie. Zasadniczy zbiornik wodonośny, eksploatowany licznymi studniami w rejonie Modliszewic i Końskich tworzą piaskowcowe utwory jury górnej. Warunki hydrogeologiczne tego poziomu uzależnione są od wykształcenia litologicznego warstw piaskowców oraz znacznego

zaawansowania tektonicznego obszaru. Są to utwory o charakterze porowo-szczelinowym. Zwierciadło wody tego poziomu posiada przeważnie charakter napięty. Warstwę napinającą stanowią przewarstwienia iłowców i mułowców, a miejscami zalegające w spągu czwartorzędu gliny i pyły. Pod względem chemicznym i bakteriologicznym wody tego poziomu nie budzą zastrzeżeń i mogą być używane do celów konsumpcyjnych i gospodarczych

Poziom wód czwartorzędowych ujmowanych zarówno studniami wierconymi jak i kopanymi związany jest z utworami piaszczystymi dolin rzecznych, (poziom wód ściśle związany ze stanem wód w rzece oraz od wielkości opadów atmosferycznych) lub z wkładkami i soczewkami piaszczystymi w glinach zwałowych. Głębokość ich zalegania wiąże się z budową geologiczną wykształceniem litologicznym osadów jak również ukształtowaniem terenu. Na obszarze położonym w pobliżu i w obrębie głównych dolin rzecznych wody tego poziomu występują na głębokości od 0 do 5 m ppt., charakteryzują się przeważnie zwierciadłem swobodnym, częściowo związanym z poziomem wód w rzece a także uzależniony jest od wielkości opadów atmosferycznych. Na obszarach leżących poza obszarami dolinnymi zwierciadło wody występuje na głębokości od 5 do 10 m ppt. Związane to jest na ogół z piaskami wodnolodowcowymi oraz z piaszczysto-kamienisto-glinianymi osadami deluwalnymi zalegającymi na zboczach wychodni skał starszych. Często piaszczyste osady przykryte są warstwą nieprzepuszczalną i wtedy zwierciadło występuje pod napięciem. Poziom wód czwartorzędowych ujmowanych zarówno studniami wierconymi jak i kopanymi związany jest z utworami piaszczystymi dolin rzecznych, (poziom wód ściśle związany ze stanem wód w rzece oraz od wielkości opadów atmosferycznych) lub z wkładkami i soczewkami piaszczystymi w glinach zwałowych. Na obszarach leżących poza obszarami dolinnymi zwierciadło wody występuje na głębokości od 5 do 10 m ppt. Związane to jest na ogół z piaskami wodnolodowcowymi oraz z piaszczysto – kamienisto – glinianymi osadami deluwalnymi zalegającymi na zboczach wychodni skał starszych. Często piaszczyste osady przykryte są warstwą nieprzepuszczalną i wtedy zwierciadło występuje pod napięciem.

3.4 Gleby

Występowanie określonych rodzajów gleb w granicach opracowania związane jest z morfologią terenu oraz rodzajem skały macierzystej. Gmina Końskie położona jest w obrębie pokrywy mezozoicznej obrzeżającej od północy Góry Świętokrzyskie. W przeważającej części utwory starszego podłoża przykryte są warstwą różnej miąższości osadów czwartorzędowych (głównie lodowcowych). Najstarszymi odsłaniającymi się na powierzchni utworami geologicznymi są piaskowcowo - mułowcowe osady jury dolnej (liasu). .

Na terenie gminy przeważają gleby słabe i bardzo słabe. Dominują gleby pseudobielicowe, rzadziej brunatne wylugowane i czarne ziemie, a także gleby piaszkowe różnej genezy. Ze względu na niski wskaźnik przydatności rolniczej kwalifikują się one do kompleksu żytniego słabego i bardzo słabego. Kompleksy dobre i bardzo dobre występują rzadko. Obszar gminy Końskie według rejonizacji rolniczo-glebowej (IUNG 1983, 1998) położony jest w regionie

Konecko – Łopuszańskim, który charakteryzuje się wysokim stopniem lesistości i mało korzystnymi dla rozwoju rolnictwa warunkami przyrodniczymi.

3.5 Powietrze

Do podstawowych zanieczyszczeń powietrza, tzn. takich, których emisja i obecność w atmosferze jest największa, zalicza się:

- dwutlenek siarki (SO_2) – szkodliwy dla zdrowia, ponadto powoduje korozję metali, betonu i zapraw murarskich, zakwasza glebę, jest głównym składnikiem w tzw. kwaśnych deszczach;
- tlenki azotu (NO , NO_2) - w dużych stężeniach są szkodliwe dla zdrowia, powodują korozję betonu i zapraw murarskich, są drugim głównym składnikiem kwaśnych deszczów,
- dwutlenek węgla (CO_2) – w dużym stężeniu powoduje tzw efekt cieplarniany, bierze udział w powstawaniu kwaśnych deszczów, współodpowiada za zakwaszanie środowiska glebowego i korozję betonu i skał wapiennych,
- tlenek węgla (CO) - jest gazem trującym,
- pył zawieszony w powietrzu atmosferycznym (P_{10}) - drażni mechanicznie drogi oddechowe, zawarte w nim substancje szkodliwe wnikają do płuc wywołując astmę, zapalenie płuc a nawet nowotwory.

Ocena pod kątem ochrony zdrowia obejmuje następujące zanieczyszczenia: dwutlenek siarki SO_2 , dwutlenek azotu NO_2 , tlenek węgla CO benzen C_6H_6 , ozon O_3 , pył PM_{10} , pył $\text{PM}_{2,5}$ ołów Pb w PM_{10} , arsen As w PM_{10} kadm Cd w PM_{10} , nikiel Ni w PM_{10} , benzo(a)piren B(a)P w pyłe PM_{10} .

Wynikiem oceny dla wszystkich substancji podlegających ocenie, powinno być zaliczenie strefy do

jednej z poniższych klas:

- klasy A – jeżeli stężenia zanieczyszczenia na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych, poziomów celów długoterminowych;
- klasy B – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji;
- klasa C (D_2) – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne powiększone o margines tolerancji, w przypadku gdy margines tolerancji

nie jest określony – poziomy dopuszczalne, poziomy docelowe, poziomy celów długoterminowych (D2).

Zaliczenie strefy do określonej klasy zależy od stężeń zanieczyszczeń występujących na jej obszarze i wiąże się z wymaganiami dotyczącymi działań na rzecz poprawy jakości powietrza lub na rzecz utrzymania tej jakości.

W roku 2018 na terenie województwa świętokrzyskiego przeprowadzono roczną oceną jakości powietrza atmosferycznego. Obszar opracowania znajduje się w strefie dolnośląskiej.

W wyniku oceny:

pod kątem ochrony roślin strefę dla SO₂ i NO_x

klasa A: SO₂, NO_x,

klasa C: ozon,

klasa D2:ozon ,

pod kątem ochrony zdrowia sklasyfikowano:

strefa świętokrzyska : - klasa A: SO₂, NO₂, benzen, CO, PM_{2.5}, Pb, Ni, Cd,

klasa C: PM₁₀, ozon, As, benzo(a)piren,

klasa D2:ozon.

3.6 Walory krajobrazowe

Elementami krajobrazu podlegającymi ochronie są: lasy, zadrzewienia nieleśne, zadrzewienia śródpolne, pasy zieleni wzdłuż dróg i cieków wodnych, krajobraz rolniczy i kulturowy, w tym otwarte niezabudowane przestrzenie, w krajobrazie leśno-polno-łąkowym, naturalne łąki w dolinach rzecznych.

Miasto Końskie to jedno ze starszych miast centralnej Polski usytuowane w obrębie Staropolskiego Zagłębia Przemysłowego. Choć prawa miejskie otrzymało dopiero w 1748 roku, to już wcześniej było znane jako ważny ośrodek handlu i rzemiosła. Stanowiło niegdyś własność znamienitych rodów: Odrowążów, Małachowskich i Tarnowskich. Najcenniejszym zabytkiem miasta jest zespół pałacowo-parkowy Małachowskich z połowy XVIII wieku. W centrum miasta wznosi się Kolegiata pw. św. Mikołaja i św. Wojciecha, najstarszy kościół w mieście i miejsce pochówku Kanclerza Wielkiego Koronnego Jana Małachowskiego. Z ciekawych elementów architektonicznych świątyni warto wymienić późnoromański portal nad południowym wejściem oraz rzadkie sklepienie gwieździste w prezbiterium. Istnieje wiele obiektów wpisanych do rejestru zabytków, oraz ujętych w Gminnej Ewidencji Zabytków przedstawiających wartość historyczną i kulturową. Ponadto znajduje się szereg stanowisk archeologicznych, będących świadectwem wielowiekowego osadnictwa na tych terenach.

4. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

4.1 Zagrożenia środowiska

Na terenie opracowania zagrożeniem środowiska przyrodniczego jest emisja zanieczyszczeń z palenisk domowych.

4.2 Hałas.

Procedury lokalizacyjne, system ocen oddziaływania na środowisko, system kontroli i egzekucji daje możliwość oddziaływania na jednostki organizacyjne nie spełniające wymagań ochrony środowiska przed hałasem. Zgodnie z obowiązującymi przepisami obowiązuje nakaz zachowania dopuszczalnych poziomów hałasu dla poszczególnych terenów chronionych akustycznie.

5. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu.

Dokumentami międzynarodowymi, istotnymi z punktu widzenia realizacji zmiany planu są:

Konwencja z Rio de Janeiro – konwencja o ochronie różnorodności biologicznej sporządzona w Rio de Janeiro, dnia 5 czerwca 1992 r. Jej celem jest ochrona światowych zasobów różnorodności biologicznej na wszystkich trzech poziomach, tzn. w obrębie gatunku, pomiędzy gatunkami oraz pomiędzy ekosystemami. Konwencja uznaje też, że ochrona różnorodności biologicznej jest wspólną troską ludzkości i integralną częścią procesu rozwoju świata. W aspekcie praktycznym wyraża się to m.in. jednakowym traktowaniem wszelkich ekotypów gatunków, ochroną siedlisk ubogich, o niewielkiej liczbie gatunków, które wcześniej nie były traktowane jako równo rzędne z siedliskami bogatymi w gatunki.

Konwencja Ramsarska - konwencja o obszarach wodno-błotnych mających znaczenie międzynarodowe, zwłaszcza jako środowisko życiowe ptactwa wodnego; sporządzona w Ramsarze, dnia 2 lutego 1971 r.

Konwencja Berneńska – celem niniejszej konwencji jest ochrona gatunków dzikiej fauny i flory oraz ich siedlisk naturalnych, zwłaszcza tych gatunków i siedlisk, których ochrona wymaga współdziałania kilku państw; oraz wspieranie współdziałania w tym zakresie. Szczególny nacisk położono na ochronę europejskich gatunków zagrożonych i ginących, włączając w to gatunki wędrowne zagrożone i ginące.

Konwencja Bońska – celem konwencji jest ochrona dzikich zwierząt migrujących, stanowiących niezastąpiony element środowiska naturalnego. Określa ona listę oraz sposoby ochrony wędrownych gatunków zwierząt. Za "migrujące" uważa się te gatunki (lub niższe grupy taksonomiczne), z których znaczna liczba osobników w sposób cykliczny i możliwy do przewidzenia przekracza granice jurysdykcji państwowej w różnych cyklach życiowych.

Podstawowym aktem prawnym, w którym przywołano konieczność „wysokiego poziomu ochrony i poprawy jakości środowiska naturalnego” jest Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską. W art. 6 tego dokumentu jest mowa o tym, że: „przy ustalaniu i realizacji polityk i działań Wspólnoty, o których mowa w artykule 3., w szczególności w celu wspierania stałego rozwoju, muszą być brane pod uwagę wymogi ochrony środowiska naturalnego”. Aktami prawa wprowadzającymi w życie ustalenia Traktatu są dyrektywy. W zakresie ochrony przyrody, na terenie gminy mają zastosowanie głównie trzy dyrektywy:

Dyrektywa Ptasia (DP), której celem jest zapewnienie ochrony gatunków ptaków lęgowych oraz migrujących na terenie Wspólnoty Europejskiej. Na jej mocy tworzy się obszary specjalnej ochrony ptaków w ramach sieci Natura 2000;

Dyrektywa Siedliskowa (DS), która wskazuje i obejmuje ochroną ważne w skali europejskiej gatunki flory i fauny oraz typy siedlisk przyrodniczych. Na jej mocy tworzy się specjalne obszary ochrony siedlisk w ramach sieci Natura 2000;

Dyrektywa 2004/35WE zwana „szkodową” (DSZ), która określa sposoby postępowania oraz zapobiegania skutkom szkody w środowisku. W zakresie ujętym zmiany planu, dyrektywa odnosi się do szkody, jako „mierzalnej, negatywnej zmiany w zasobach naturalnych lub mierzalnego osłabienia użyteczności zasobów naturalnych”. Szkada oznacza również „szkodę wyrządzoną gatunkom chronionym i w siedliskach przyrodniczych, które stanowią dowolną szkodę mającą znaczący negatywny wpływ na osiągnięcie lub utrzymanie właściwego stanu ochrony takich siedlisk lub gatunków”. Sporządzanie prognozy, jako elementu procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest dążeniem do ustalenia, czy i w jaki sposób zapisy studium mogą naruszać wymogi DSZ.

Analiza i ocena sposobów w jakich istotne cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania projektu zmiany planu.

Realizacja powyższych założeń znajduje odzwierciedlenie w projekcie zmiany planu. Działania zawarte w zmianie planu wpływające pozytywnie na poszczególne komponenty środowiska:

Ochrona powietrza

- wprowadzenie zakazu lokalizacji inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko,
- popularyzacja odnawialnych źródeł energii.

Ochrona wód

- racjonalizacja gospodarki wodnej;

- uporządkowanie gospodarki ściekowej: poprzez podłączenie nowych inwestycji do sieci kanalizacji sanitarnej.

Ochrona krajobrazu kulturowego.:

- parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy z dostosowaniem do istniejącej tkanki historycznej miasta.

6. Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko.

Waloryzacja jednostek urbanistycznych

Na podstawie wykonanej identyfikacji typów oddziaływań na środowisko przyrodnicze dokonano waloryzacji terenów w zależności od elementów środowiska, na które będzie oddziaływać ich zagospodarowanie. Przy określaniu wpływu realizacji ustaleń zmiany planu na elementy środowiska posłużono się kryteriami dotyczącymi:

- oddziaływania (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane),
- intensywności przekształceń (nieistotne, nieznaczące, zauważalne, duże, zupełne),
- czasowości trwania oddziaływania (stałe, okresowe, epizodyczne),
- zasięgu przestrzennego (miejscowe, lokalne, ponadlokalne, regionalne, ponadregionalne),
- trwałości oddziaływania i przekształceń (krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe, chwilowe).

TABELA Wyniki tej klasyfikacji w postaci prognozy wpływu realizacji ustaleń jednostek zmiany planu na środowisko zostały zebrane w Tabeli

Przewidywane znaczące oddziaływania - bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe, chwilowe, pozytywne i negatywne - na następujące zagadnienia i aspekty środowiska													Wnioski	
	różnorodność biologiczną	ludzi	zwierzęta	rośliny	wodę	powietrze	powierzchnię ziemi	krajobraz	klimat	zasoby naturalne	zabytki	dobro materialne		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	15	

MN/U, UO, KS	-	+	-	-	-	-	-	-	+	0	0	0	+	Tereny zabudowy mieszkaniowej, zabudowy usługowej, parkingi, garaże. Są to tereny, na których nastąpi poprawa warunków życia mieszkańców dzięki powstaniu nowego budownictwa. Jednocześnie nastąpi bezpowrotne zniszczenie biologicznie czynnej warstwy gleby pod budynkami, zanik jej walorów produkcyjnych i zniszczenie warunków dla funkcjonowania dotychczasowych zbiorowisk roślinnych i warunków życia zwierząt. Będą to oddziaływania stałe, bezpośrednie, o nieznacznej intensywności przekształceń i zasięgu lokalnym, a pod względem trwałości częściowo odwracalne.
--------------	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

+ prognozowane oddziaływania pozytywne,

- prognozowane oddziaływania negatywne,

? oddziaływania możliwe lecz niepewne ze względu na brak szczegółowych danych

0- brak oddziaływania

Niewątpliwa strata w środowisku, jaka nastąpi w związku z zabudową terenu wydaje się nieunikniona w związku z rozwojem przestrzennym miasta określonym w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

7. Wpływ dotychczasowego zagospodarowania na stan środowiska oraz potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń zmiany planu

Teren objęty opracowaniem jest zagospodarowany i zabudowany.

Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń zmiany planu.

- zmiana sposobu użytkowania terenów na dalszą rozbudowę istniejącej zabudowy,
- przeobrażenia związane z intensywnym zagospodarowaniem terenu.

Do terenów, które z uwagi na charakter zasobów przyrodniczych powinny być zachowane dla prawidłowego funkcjonowania środowiska należą:

- istniejące zadrzewienia stanowiące zieleń śródmiejską.

Struktura przestrzenna krajobrazu jest jednym z ważniejszych czynników wpływających na wartość przyrodniczą obszaru. Najważniejszymi elementami krajobrazu, które powinny podlegać ochronie są: lasy, większe zadrzewienia nieleśne, zadrzewienia śródpolne, pasy zieleni wzdłuż dróg i cieków wodnych, naturalne łąki w dolinach rzecznych, a także koryta rzek. Lasy, większe zadrzewienia lub zwarte, ekstensywnie użytkowane łąki spowalniają szybkość odpływu składników mineralnych oraz zapewniają prawidłowe krążenie wody, pierwiastków i energii w środowisku. Zadrzewienia śródpolne ograniczają erozję wietrzną gleb, parowanie wody z gleb, szczególnie w okresie letnim, są miejscem bytowania gatunków zwierząt żywiących się wieloma szkodnikami upraw. Pasy zieleni przydrożnej zapobiegają tworzeniu się zasp śnieżnych na drogach.

Funkcjonowanie środowiska przyrodniczego na omawianym terenie zostało w znacznym stopniu przeobrażone w wyniku gospodarczej działalności człowieka. Działalność ta miała duży wpływ na przebieg procesów geodynamicznych (uruchomienie odkształceń plastycznych oraz wzmożonej erozji i denudacji), hydrologicznych (przekształcenie stosunków wodnych, erozja wodna) oraz klimatycznych. Działalność człowieka najsilniejsze piętno odcisnęła na obszarach zabudowy miasta.

Procesy hydrologiczne.

Stosunki wodne na przedmiotowym obszarze zostały przeobrażone w wyniku gospodarczej działalności człowieka. Działalność ta wpłynęła na wylesienie znacznej części terenów i polegała na przeprowadzeniu intensywnych melioracji obszarów. Stosunki wodne zostały zmienione w wyniku funkcjonowania ujęć wód, a także odprowadzania zanieczyszczeń do wód powierzchniowych, co powoduje ponadto zanieczyszczenie środowiska i degradację wód.

Dynamika klimatu i lokalne warunki klimatyczne

Parametry meteorologiczne są lokalnie modyfikowane ze względu na wiele czynników. Są to m.in.: ukształtowanie powierzchni terenu, głębokość występowania wód gruntowych, stopień pokrycia terenu lasami, łąkami, odległość od większych zbiorników wodnych, zabudowa terenu itp. Tworzą się specyficzne warunki klimatyczne, szczególnie wyróżniające się w przygruntowej strefie atmosfery, czyli tzw. topoklimaty. Najmniej korzystne z bioklimatycznego punktu widzenia są tereny położone w dnach dolin rzecznych. Tereny te odznaczają się podwyższoną wilgotnością powietrza i jego okresową stagnacją, co odbija się na panującym układzie temperatur.

Zachowanie i ochrona procesów biologicznych.

Procesy biologiczne obejmują zjawiska sukcesji, regeneracji lub degeneracji roślinności i wzajemnego zasilania biologicznego terenów, ujmowane w koncepcji bioróżnorodności, w tym migracje organizmów zwierzęcych.

Odporność i zdolność środowiska do regeneracji

Odporność środowiska naturalnego na przekształcenie i jego zdolność do regeneracji zależy przede wszystkim od jego charakterystyki oraz od stopnia dotychczasowego przeobrażenia. Obszary znacznie przeobrażone przez działalność człowieka są podatne na dalsze przekształcenia, a ich zdolność do regeneracji jest ograniczona. Położone w ich obrębie tereny zabudowy mieszkaniowej i gospodarczej są wrażliwe na takie przejawy antropopresji jak:

wprowadzanie związków chemicznych do atmosfery i do wód, gromadzenie odpadów stałych, emisję hałasu i wibracji, zmianę warunków przewietrzania terenu itd.

Omawiany obszar cechuje się przekształceniami o charakterze typowym dla terenów miejskich. Likwidacja naturalnych zbiorowisk, doprowadziła do wzrostu wrażliwości powierzchni ziemi na erozję, zmiany stosunków wodnych oraz wzrostu wrażliwości wód i gleb na zanieczyszczenia. W związku z wczesnym pojawieniem się siedlisk ludzkich na omawianym obszarze, zaawansowanie procesów antropopresji jest duże.

8. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą, negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu oraz integralność tego obszaru, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.

Rozwój miasta wymusza dokonywanie zmian w zagospodarowaniu przestrzennym. Projektowane zmiany będą w pełni zintegrowane z istniejącą, zurbanizowaną częścią. Planowane do zabudowy tereny zlokalizowane są w otoczeniu istniejącej zabudowy oraz przy istniejących ciągach komunikacyjnych.

9. Rozwiązania alternatywne w projektowanym dokumencie w zakresie celów i ochrony obszarów Natura 2000.

Zmiana Planu nie wprowadza rozwiązań alternatywnych. Z wagi na proces legislacyjny, każdy może wnieść uwagi zarówno postępowaniu w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji zmiany Planu jak i na etapie wyłożenia do publicznego wglądu.

Rozpatrzone zostały warianty (rozwiązania alternatywne) ukazujące rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne wykorzystujące istniejącą infrastrukturę techniczną i komunikację.

W trakcie wyboru rozwiązań zmiany planu dokonano analizy wariantowej planowanych rozwiązań. Wybór przyjętego rozwiązania wynikał z:

- dokonania zgodności przewidywanych rozwiązań z opracowaniami ponadlokalnymi, istotnymi z punktu widzenia projektowanego dokumentu,
- uwzględnienia zapisów i regulacji obowiązującego planu miejscowego,
- uwzględnienia intencji społeczności lokalnej, złożonych wniosków.

W prognozie oddziaływania na środowisko ustaleń zmiany planu, uwzględniono zgodnie z art. 52 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego

ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2081) informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych, przyjętych już, dokumentów powiązanych z projektem dokumentu będącego przedmiotem postępowania, a mianowicie miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego oraz obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

10. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.

Realizacja ustaleń zmiany planu nie przyczyni się do powstawania oddziaływań transgranicznych.

11. Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.

Główne cele projektu zmiany planu to zachowanie ładu przestrzennego, zrównoważony rozwój, ochrona środowiska, ograniczenie oddziaływania na środowisko. Zmianę Planu sporządzono na podstawie obowiązujących przepisów prawnych, analizy materiałów planistycznych w tym opracowań, analiz, prognoz sporządzonych na potrzeby projektu zmiany planu, a także opracowań, koncepcji, projektów planów i programów dotyczących obszaru objętego studium opracowanych na szczeblu wojewódzkim. Uwzględniono założenia ochrony środowiska i materiały archiwalne dotyczące środowiska przyrodniczego na tym terenie. Rozpoznanie aktualnego stanu środowiska i jego zagrożeń wynikających z realizacji planu uzupełniono na podstawie wizji terenowej. Celem wykonanej prognozy było podsumowanie stanu środowiska i określenie wpływu projektowanych ustaleń zmiany PLANU na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego i kulturowego. Projektowane zagospodarowanie terenu nie powinno spowodować znaczącego pogorszenia warunków naturalnych. Ustalenia zmiany PLANU nie przyczynia się do powstania zagrożeń, które mogą zdecydowanie negatywnie wpływać na środowisko przyrodnicze.